

■ ΦΡΑΓΜΑ ΑΓΙΟΝΕΡΙΟΥ:

Δυσοίωνη η προοπτική ολοκλήρωσης του έργου!

Του Κώστα Γκούμα*

Οι πληροφορίες ότι υπάρχουν καθυστερήσεις και προβλήματα στην υλοποίηση του έργου «Φράγμα Αγιονερίου», η ανησυχία μου για την τύχη του έργου και η διαφαινόμενη παράλληλη πορεία του με άλλα προβληματικά έργα της Θεσσαλίας (Αχελώος, Σμόκοβο, κ.α.) στα οποία αναφέρθηκα στο παρελθόν, ήταν οι αφορμές για το άρθρο αυτό. Οι διαδικασίες χρονικά για την υλοποίηση του έργου, ξεκίνησαν με την επισήμανση της θέσης του φράγματος, το 1987 στο πλαίσιο αναγνωριστικής έκθεσης που εκπόνησε το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (κ. Γ. Σούλιος), για λογαριασμό της Δ.Ε.Β. μαζί με άλλες 30 θέσεις στην επαρχία Ελασσόνας.

Η προμελέτη (μελέτη χωρίς τεύχη δημοπράτησης), εκπονήθηκε από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης το 1990, συμπληρώθηκε - ολοκληρώθηκε το 1996 από το μελετητικό γραφείο «ΥΔΡΕΤΜΕ», με προϋπολογισμό 5.050.000.000 δρχ. (14.820.249 ευρώ) και 450.000.000 δρχ. για απαλλοτριώσεις. Στο έργο περιλαμβάνονται τα εξής επιμέρους έργα:

Το φράγμα (χωμάτινο με αδιαπέραστο αργιλικό πυρήνα), θα κατασκευασθεί στον Ελασσονίτικο ποταμό (στα όρια της Ελασσόνας και Αγιονερίου), με μέγιστο ύψος 48 μέτρα, μήκος στέψης 195 μέτρα, πλάτος στέψης 10 μέτρα και όγκο 545.000 μ³. Το εμβαδόν της ανώτερης επιφάνειας κατάκλυ-

σης της λίμνης είναι 2.000 στρέμματα (καθρέφτης φράγματος). Η συνολική χωρητικότητα του ταμιευτήρα ανέρχεται σε 15 εκατ. μ3, από τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν 13 εκατ. μ3 νερού ετησίως για άρδευση 25.000 στρεμμάτων.

Η σήραγγα εκτροπής, μέσω της οποίας τα νερά του ποταμού διοχετεύονται κατόπιν (μέχρι να ολοκληρωθούν οι εργασίες στο φράγμα) και περιλαμβάνουν τα έργα εισόδου (πύργος υδροληψίας - ανάντη πώμα, κ.α.), την κυρίως σήραγγα μήκους 218 μέτρων με επένδυση από σκυρόδεμα πεταλοειδούς διατομής 5x5 μ, και τα έργα εξόδου (κτίριο δικλίδων). Εγκάρσια στην σήραγγα εκτροπής, προβλέπεται σήραγγα αποστράγγισης μήκους 120 μέτρων.

Ο υπερχειλιστής, που είναι ορθογωνικής διατομής με πλάτος 38 μέτρα, μήκος 99 μέτρα και ύψος 4,5 μέτρα. Η πλημμυρική παροχή υπολογίσθηκε σε 1.523 μ3 / δευτ. για πλημμύρα 10.000 ετών (έναντι 361 μ3 / δευτ. και πλημμύρα 500 ετών που πρότεινε η μελέτη του Α.Π.Θ.).

Δεν είμαι ο ειδικός για να σχολιάσω την λύση που επέλεξε ο μελετητής για τον υπερχειλιστή, εκτιμώ όμως από ανάλογα έργα που έχω επισκεφθεί, ότι στο Αγιονέρι έγινε υπερδιαστασιοποίηση και κατασκευάσθηκε ένα τεράστιο έργο υπερχειλίσης, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για το κόστος του έργου. Το έργο με γενικό τίτλο «Φράγμα Αγιονερίου ν. Λάρισας» και φορέα υλοποίησης την ΔΕΚΕ Θεσσαλίας, εντάχθηκε στο Β' ΠΕΠ Θεσσαλίας (Β' ΚΠΣ) και δημοπρατήθηκε (μετά από 2 άγονους διαγωνισμούς) τον Ιούνιο του 1999. Στις 23-12-1999 υπογράφηκε σύμβαση με την ανάδοχο εταιρία «ΚΥΚΛΟΣ-ΣΦΑΙΡΙΚΗ» για ποσό 3.826.340.000 δρχ. ή (11.230.000 ευρώ) και ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΠΕΡΑΙΩΣΗΣ ΤΗΝ 31/12/2000! (Το παράδοξο να προβλέπεται η ολοκλήρωση του έργου μόνο σε ένα χρόνο, εξηγείται από τους αρμόδιους ως η αναγκαία προϋπόθεση για συγχρηματοδότηση από το Β' ΚΠΣ και ήταν βέβαια ένα «τερτίπι» να ξεγελάσουμε τους «κουτόφραγκους»). Το υπόλοιπο του έργου μετά την λήξη του Β' ΚΠΣ το 2001, εντάχθηκε στο Γ' ΚΠΣ.

Οι εργασίες στο έργο ξεκίνησαν στις αρχές του 2000, οπότε και δόθηκε η πρώτη παράταση (μέχρι Δεκέμβριο του 2002), ενώ ακολούθησαν άλλες τρεις παρατάσεις ολοκλήρωσης των εργασιών (η τελευταία μέχρι 30/4/2006). Στο διάστημα αυτό μειώθηκε το φυσικό αντικείμενο (αφαιρέθηκε το κυρίως σώμα του φράγματος) και περιορίσθηκε στα έργα υπερ-

χειλίσης και εκτροπής, για να αντιμετωπισθεί η αύξηση της δαπάνης του έργου, από κατολισθήσεις πρανούς και από τον υπερδιηλωσασμό της αναθεώρησης. Δηλαδή μέχρι σήμερα που συνεχίζονται οι εργασίες, κατασκευάζεται μόνο ο υπερχειλιστής με την λεκάνη ηρεμίας, οι σήραγγες εκτροπής και αποστράγγισης, ενώ η εργολαβία θα κλείσει χωρίς να έχουν αρχίσει οι εργασίες στο κυρίως φράγμα, το οποίο θα κατασκευασθεί με νέα εργολαβία, εάν και εφόσον εξασφαλισθεί η χρηματοδότησή του (πιθανότητα από εθνικούς πόρους).

Μέχρι σήμερα δαπανήθηκαν 9.900.000 ευρώ και θα απαιτηθούν άλλα 500.000 ευρώ για την ολοκλήρωση της υφιστάμενης εργολαβίας. Οι καθυστερήσεις και τα προβλήματα κατά την διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών ήταν πολλά. Δεν είμαι σε θέση να γνωρίζω αν οφείλονται και σε ποιο βαθμό σε αστοχίες της μελέτης, σε τεχνικές δυσκολίες (καταπτώσεις πρανών), σε αδυναμίες του αναδόχου, σε αδυναμίες του δημοσίου τομέα (η επιβίβαση γίνεται μόνο με έναν πολιτικό μηχανικό και μία γεωλόγο που επιβλέπουν και άλλα έργα) και σε αδιαφορία της εκάστοτε πολιτικής ηγεσίας της Περιφέρειας. Η προοπτική σύντομης ολοκλήρωσης του συνόλου των έργων είναι δυσσώβη, εάν δεν αντιμετωπισθούν άμεσα προβλήματα προετοιμασίας, σχεδιασμού, συντονισμού, απαλλοτριώσεων και εξασφάλισης της χρηματοδότησης.

Ειδικότερα θα πρέπει να δρομολογηθούν παράλληλα δύο νέες εργολαβίες, η πρώτη με αντικείμενο το σώμα του φράγματος, τις εργασίες έμφραξης της σήραγγας, το κτίριο δικλίδων και τα μηχανολογικά και η δεύτερη με αντικείμενο δύο αντλιοστάσια (από τα πέντε που προβλέπονται) και προστατευτικό ανάχωμα στην λεκάνη κατάκλυσης. Θα πρέπει επίσης να έχουν προηγηθεί οι απαλλοτριώσεις ύψους 1.200.000 ευρώ και να διασφαλισθεί χρηματοδότηση τόσο για την πρώτη εργολαβία ύψους 8.000.000 ευρώ όσο και για την δεύτερη ύψους 4.500.000 ευρώ. Τότε θα είναι δυνατή η συγκέντρωση νερού στον ταμιευτήρα και με την προϋπόθεση ότι το νερό του Ελασσονίτη θα είναι χωρίς επιβάρυνση από αστικά και βιομηχανικά λύματα (όπως προβλέπεται στην απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων που λήγει το 2008). Τα αρδευτικά έργα προβλέπονται ανάντη του φράγματος σε έκταση 25.100 στρ. της περιοχής Ελασσόνας και Τσαριτσάνης και προϋπολογίζονται σε 38 εκατ. ευρώ (13 δισ. δρχ.)

με τιμές 2000. Είναι άγνωστο πότε θα δοθεί για χρήση το έργο στους αγρότες της περιοχής, αφού η χρηματοδότηση των αρδευτικών έργων δεν είναι εξασφαλισμένη, ενώ ακόμη δεν έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες αναδασμού. Είναι χαρακτηριστικό ότι ένα έργο μεσαίου μεγέθους, όπως το φράγμα Αγιονερίου, με πολύ καλό οικονομικό συντελεστή (μία από τις πλέον κατάλληλες θέσεις με κόστος 1 ευρώ /κυβικό νερού), ξεκίνησε με προϋπολογισμό 14.820.249 ευρώ και θα ξεπεράσει τα 24.000.000 ευρώ (με τις απαλλοτριώσεις και δύο αντλιοστάσια). Στην πράξη κινδυνεύει να απαξιωθεί οικονομικά, από τις υπερβάσεις και τις καθυστερήσεις. Με τις συνθήκες ομαλής χρηματοδότησης (από κοινοτικούς πόρους) και χωρίς αποκλίσεις από την μελέτη, το έργο θα μπορούσε να έχει ολοκληρωθεί σε 5 χρόνια. Ήδη όμως ένα τμήμα του ξεπέρασε τα 6 χρόνια και η προοπτική του - με το «καλό» σενάριο που θα εξασφαλίσει την χρηματοδότηση των δύο εργολαβιών και των απαλλοτριώσεων - είναι να φθάσει τα 12 χρόνια (2011).

Αυτό όμως που ενδιαφέρει τους αγρότες της περιοχής Ελασσόνας, είναι αν θα εξασφαλισθεί η χρηματοδότηση για το φράγμα, ο χρόνος ολοκλήρωσής του και το χρονοδιάγραμμα για την παράδοση και λειτουργία του.

Φοβούμαι ότι πολλά από τα παραπάνω ερωτήματα είναι δύσκολο να απαντηθούν. Θα ήταν όμως χρήσιμες και καλοδεχούμενες όσες απαντήσεις μπορούν να δοθούν (από υπεύθυνα πρόσωπα), τόσο για να μην υπάρχει ανησυχία για την τύχη του έργου, όσο και για να μην δημιουργούνται αβάσιμες προσδοκίες για σύντομη λειτουργία του. Θα αναρωτηθούν ίσως οι αναγνώστες «χρειάζοταν άραγε μία ολόκληρη σελίδα εφημερίδας για να συμπεράνετε αυτό που πιστεύουν οι περισσότεροι Έλληνες; Ότι δηλαδή τα δημόσια έργα στη χώρα μας πάντα καθυστερούν, συνήθως έχουν προβλήματα και συχνά κοστίζουν 2-3 φορές περισσότερο!».

Η απάντησή μου στο υποθετικό αυτό ερώτημα, είναι ότι αν δεχθούμε παθητικά, μοιρολατρικά οτιδήποτε «απαράδεκτο» συμβαίνει γύρω μας και δεν αντιδράσουμε με όποιο τρόπο και μέσο μπορούμε, τότε φοβάμαι ότι θα χαθεί κάθε ελπίδα για ανάπτυξη και πρόοδο στον τόπο μας.

** Ο Κώστας Γκούμας είναι γεωπόνος, διευθυντής της Διεύθυνσης Εγγείων Βελτιώσεων Λάρισας*

ΦΡΑΓΜΑ ΑΓΙΟΝΕΡΙΟΥ :
Καθυστερήσεις - προβλήματα και άγνωστο χρονοδιάγραμμα
(Του Κων/νου Ελ. Γκούμα)

Οι πληροφορίες ότι υπάρχουν καθυστερήσεις και προβλήματα στην υλοποίηση του έργου «Φράγμα Αγιονερίου», η ανησυχία μου για την τύχη του έργου και η διαφαινόμενη παράλληλη πορεία του με άλλα προβληματικά έργα της Θεσσαλίας (Αχελώος, Σμόκοβο, κ.α.) στα οποία αναφέρθηκα στο παρελθόν, ήταν οι αφορμές για το άρθρο αυτό. Παράλληλα μέσα από τις στήλες της φιλόξενης εφημερίδας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ», εκτιμώ ότι οι αναγνώστες της (και οι συμπατριώτες μου Ελασσονίτες), θα έχουν την δυνατότητα να ενημερωθούν για ένα σημαντικό για την περιοχή Ελασσόνας έργο και να συμπεράνουν πόσο αποτελεσματικά αξιοποιούνται τα χρήματα που φθάνουν στη χώρα μας από τα ευρωπαϊκά ταμεία.

Οι διαδικασίες χρονικά για την υλοποίηση του έργου, ξεκίνησαν με την επισήμανση της θέσης του φράγματος, που έγινε το 1987 στα πλαίσια αναγνωριστικής έκθεσης που εκπόνησε το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (κ. Γ. Σούλιος), για λογαριασμό της Δ/νσης Εγγείων Βελτιώσεων, μαζί με άλλες 30 θέσεις στην επαρχία Ελασσόνας. Η προμελέτη (μελέτη χωρίς τεύχη δημοπράτησης), εκπονήθηκε από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης το 1990, συμπληρώθηκε - ολοκληρώθηκε το 1996 από το μελετητικό γραφείο «ΥΔΡΕΤΜΕ», με προϋπολογισμό 5.050.000.000 δρχ. (14.820.249 €) και 450.000.000 δρχ. για απαλλοτριώσεις. Στο έργο περιλαμβάνονται τα εξής επιμέρους έργα :

Το φράγμα (χωμάτινο με αδιαπέραστο αργιλικό πυρήνα), θα κατασκευασθεί στον Ελασσονίτικο ποταμό (στα όρια της Ελασσόνας και Αγιονερίου), με μέγιστο ύψος 48 μέτρα, μήκος στέψης 195 μέτρα, πλάτος στέψης 10 μέτρα και όγκο 545.000 μ³. Το εμβαδόν της ανώτερης επιφάνειας κατάκλυσης της λίμνης είναι 2.000 στρέμματα (καθρέφτης φράγματος). Η συνολική χωρητικότητα του ταμιευτήρα ανέρχεται σε 15 εκατ. μ³, από τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν 13 εκατ. μ³ νερού ετησίως για άρδευση 25.000 στρεμμάτων.

Η σήραγγα εκτροπής, μέσω της οποίας τα νερά του ποταμού διοχετεύονται κατόντη (μέχρι να ολοκληρωθούν οι εργασίες στο φράγμα) και περιλαμβάνουν τα έργα εισόδου (πύργος υδροληψίας - ανάντη πώμα, κ.α.), την κυρίως σήραγγα μήκους 218 μέτρων με επένδυση από σκυρόδεμα πεταλοειδούς διατομής 5x5 μ, & τα έργα εξόδου (κτίριο δικλείδων). Εγκάρσια στην σήραγγα εκτροπής, προβλέπεται σήραγγα αποστράγγισης μήκους 120 μέτρων.

Ο υπερχειλιστής, που είναι ορθογωνικής διατομής με πλάτος 38 μέτρα, μήκος 99 μέτρα και ύψος 4,5 μέτρα. Η πλημμυρική παροχή υπολογίσθηκε σε 1.523 μ³ / δευτ. για πλημμύρα 10.000 ετών (έναντι 361 μ³ / δευτ. και πλημμύρα 500 ετών που πρότεινε η μελέτη του Α.Π. Θεσσαλονίκης).

Δεν είμαι ο ειδικός για να σχολιάσω την λύση που επέλεξε ο μελετητής για τον υπερχειλιστή, εκτιμώ όμως από ανάλογα έργα που έχω επισκεφθεί, ότι στο Αγιονέρι έγινε υπερδιαστασιολόγηση και κατασκευάσθηκε ένα τεράστιο έργο υπερχειλίσης, με ότι αυτό συνεπάγεται για το κόστος του έργου.

Το έργο με γενικό τίτλο **"Φράγμα Αγιονερίου Νομού Λάρισας"** και φορέα υλοποίησης την ΔΕΚΕ Περιφέρειας Θεσσαλίας, εντάχθηκε στο Β΄ ΠΕΠ Θεσσαλίας (Β΄ ΚΤΣ) και δημοπρατήθηκε (μετά από 2 άγονους διαγωνισμούς) τον Ιούνιο του 1999. Στις 23-12-1999 υπογράφηκε σύμβαση με την ανάδοχο εταιρεία «ΚΥΚΛΟΣ-ΣΦΑΙΡΙΚΗ» για ποσό 3.826.340.000 δρχ. ή (11.230.000 €) και **ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΠΕΡΑΙΩΣΗΣ ΤΗΝ 31/12/2000 !** (Το παράδοξο να προβλέπεται η ολοκλήρωση του έργου μόνο σε ένα χρόνο, εξηγείται από τους αρμόδιους ως η αναγκαία προϋπόθεση για συγχρηματοδότηση από το Β΄ ΚΤΣ και ήταν βέβαια ένα «τερτίπι» να ξεγελάσουμε τους «κουτόφραγγους»). Το υπόλοιπο του έργου μετά την λήξη του Β΄ ΚΤΣ το 2001, εντάχθηκε στο Γ΄ ΚΤΣ.

Οι εργασίες στο έργο ξεκίνησαν στις αρχές του 2000, οπότε και δόθηκε η πρώτη παράταση (μέχρι Δεκέμβριο του 2002), ενώ ακολούθησαν άλλες τρεις παρατάσεις ολοκλήρωσης των εργασιών (η τελευταία μέχρι 30/4/2006). Στο διάστημα αυτό μειώθηκε το φυσικό αντικείμενο (αφαιρέθηκε το κυρίως σώμα του φράγματος) και περιορίσθηκε στα έργα υπερχειλίσης και εκτροπής, για να αντιμετωπισθεί η αύξηση της δαπάνης του έργου, από κατολισθήσεις πρανούς και από τον υπερδιπλασιασμό της αναθεώρησης. Δηλαδή μέχρι σήμερα που συνεχίζονται οι εργασίες, κατασκευάζεται μόνο ο υπερχειλιστής με την λεκάνη ηρεμίας, οι σήραγγες εκτροπής και αποστράγγισης, ενώ η εργολαβία θα κλείσει χωρίς να έχουν αρχίσει οι εργασίες στο κυρίως φράγμα, το οποίο θα κατασκευασθεί με νέα εργολαβία, εάν και εφόσον εξασφαλισθεί η χρηματοδότησή του (πιθανότατα από εθνικούς πόρους).

Μέχρι σήμερα δαπανήθηκαν 9.900.000 € και θα απαιτηθούν άλλα 500.000 € για την ολοκλήρωση της υφιστάμενης εργολαβίας.

Οι καθυστερήσεις και τα προβλήματα κατά την διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών ήταν πολλά. Δεν είμαι σε θέση να γνωρίζω αν οφείλονται και σε ποιο βαθμό σε αστοχίες της μελέτης, σε τεχνικές δυσκολίες (καταπτώσεις πρανών), σε αδυναμίες του ανάδοχου, σε αδυναμίες του δημοσίου τομέα (η επίβλεψη γίνεται μόνο με ένα πολιτικό μηχανικό & μία γεωλόγο που επιβλέπουν και άλλα έργα) και σε αδιαφορία της εκάστοτε πολιτικής ηγεσίας της Περιφέρειας.

Η προοπτική σύντομης ολοκλήρωσης του συνόλου των έργων είναι δυσοίωνη, εάν δεν αντιμετωπισθούν άμεσα προβλήματα προετοιμασίας, σχεδιασμού, συντονισμού, απαλλοτριώσεων και εξασφάλισης της χρηματοδότησης.

Ειδικότερα θα πρέπει να δρομολογηθούν παράλληλα δύο νέες εργολαβίες, η πρώτη με αντικείμενο το σώμα του φράγματος, τις εργασίες έμφραξης της σήραγγας, το κτίριο δικλείδων και τα μηχανολογικά και η δεύτερη με αντικείμενο δύο αντλιοστάσια (από τα πέντε που προβλέπονται) και προστατευτικό ανάχωμα στην λεκάνη κατάκλυσης. Θα πρέπει επίσης να έχουν προηγηθεί οι απαλλοτριώσεις ύψους 1.200.000 € και να διασφαλισθεί χρηματοδότηση τόσο για την πρώτη εργολαβία ύψους 8.000.000 € όσο και για την δεύτερη ύψους 4.500.000 €. Τότε θα είναι δυνατή η συγκέντρωση νερού στον ταμιευτήρα και με την προϋπόθεση ότι το νερό του Ελασσονίτη θα είναι χωρίς επιβάρυνση από αστικά και βιομηχανικά λύματα (όπως προβλέπεται στην απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων που λήγει το 2008).

Τα αρδευτικά έργα προβλέπονται ανάντη του φράγματος σε έκταση 25.100 στρ. της περιοχής Ελασσόνας και Τσαριτσάνης και προϋπολογίζονται σε 38 εκατ. € (13 δις δρχ.) με τιμές 2000.

Είναι άγνωστο πότε θα δοθεί για χρήση το έργο στους αγρότες της περιοχής, αφού η χρηματοδότηση των αρδευτικών έργων δεν είναι εξασφαλισμένη, ενώ ακόμη δεν έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες αναδασμού.

Είναι χαρακτηριστικό ότι ένα έργο μεσαίου μεγέθους, όπως το φράγμα Αγιονερίου, με πολύ καλό οικονομικό συντελεστή (μία από τις πλέον κατάλληλες θέσεις με κόστος 1 € / κυβικό νερού), **ξεκίνησε με προϋπολογισμό 14.820.249 € και θα ξεπεράσει τα 24.000.000 €** (με τις απαλλοτριώσεις και δύο αντλιοστάσια). Στην πράξη κινδυνεύει να απαξιωθεί οικονομικά, από τις υπερβάσεις και τις καθυστερήσεις.

Με τις συνθήκες ομαλής χρηματοδότησης (από κοινοτικούς πόρους) και χωρίς αποκλίσεις από την μελέτη, το έργο θα μπορούσε να έχει ολοκληρωθεί σε 5 χρόνια. Ήδη όμως ένα τμήμα του ξεπέρασε τα 6 χρόνια και η προοπτική του - με το «καλό» σενάριο που θα εξασφαλίζει την χρηματοδότηση των δύο εργολαβιών και των απαλλοτριώσεων - είναι να φθάσει **τα 12 χρόνια (2011).**

Παρακολουθώ τακτικά στον τοπικό τύπο «Θριαμβολογίες» των εκάστοτε πολιτικών υπευθύνων (από το 2000 μέχρι σήμερα) για τις απορροφήσεις και την πορεία των έργων του Β΄ ή του Γ΄ ΚΤΣ. Δεν θυμάμαι όμως - ίσως να κάνω και λάθος - να έγινε κάποια ανακοίνωση που να αναφέρεται σε καθυστερήσεις και στην προοπτική ολοκλήρωσης έργων με προβλήματα όπως το Αγιονέρι, ούτε γνωρίζω τι ενέργειες έγιναν για να επιταχυνθεί η ολοκλήρωση του. Υποθέτω ότι τουλάχιστον σε υπηρεσιακό επίπεδο, θα έχουν γίνει σχετικές ενέργειες και προτάσεις που μάλλον αγνοήθηκαν.

Αυτό όμως που ενδιαφέρει τους αγρότες της περιοχής Ελασσόνας, είναι αν θα εξασφαλισθεί η χρηματοδότηση για το φράγμα, ο χρόνος ολοκλήρωσης του και το χρονοδιάγραμμα για την παράδοση και λειτουργία του.

Φοβούμαι ότι πολλά από τα παραπάνω ερωτήματα είναι δύσκολο να απαντηθούν. Θα ήταν όμως χρήσιμες και καλοδεχούμενες όσες απαντήσεις μπορούν να δοθούν (από υπεύθυνα πρόσωπα), τόσο για να μην υπάρχει ανησυχία για την τύχη του έργου, όσο και για να μην δημιουργούνται αβάσιμες προσδοκίες για σύντομη λειτουργία του.

Θα αναρωτηθούν ίσως οι αναγνώστες « χρειαζόταν άραγε μία ολόκληρη σελίδα εφημερίδας για να συμπεράνετε αυτό που πιστεύουν οι περισσότεροι Έλληνες ; Ότι δηλαδή τα δημόσια έργα στη χώρα μας πάντα καθυστερούν, συνήθως έχουν προβλήματα και συχνά κοστίζουν 2-3 φορές περισσότερο! ».

Η απάντησή μου στο υποθετικό αυτό ερώτημα, είναι ότι αν δεχθούμε παθητικά, μοιρολατρικά οτιδήποτε «απαράδεκτο» συμβαίνει γύρω μας και δεν αντιδράσουμε με όποιο τρόπο και μέσο μπορούμε, τότε φοβάμαι ότι θα χαθεί κάθε ελπίδα για ανάπτυξη και πρόοδο στον τόπο μας. Σκοπός του άρθρου μου, εκτός από την ενημέρωση, είναι η ευαισθητοποίηση των πολιτών. Ίσως μάλιστα θα έπρεπε να καθιερωθεί θεσμικά και ένας δημόσιος απολογισμός στο μέσον και στο τέλος κάθε έργου, ώστε να είναι σε θέση οι πολίτες να γνωρίζουν τις αιτίες για τυχόν καθυστερήσεις και υπερβάσεις, το συνολικό κόστος των έργων, και αν - στην σημερινή δύσκολη για την χώρα μας οικονομική συγκυρία - γίνεται καλή αξιοποίηση και απόσβεση του δημόσιου χρήματος.

Δεν γνωρίζω εάν οι προβληματισμοί μου αυτοί, με αφορμή ένα αρδευτικό έργο,

απασχολούν κάποιους αρμόδιους ή γενικότερα την κοινωνία μας. Πιστεύω όμως ότι θα έπρεπε εδώ και πολλά χρόνια να έχει γίνει ορθολογικό το σύστημα παραγωγής δημοσίων έργων (επίκαιρα τιμολόγια, πάγια νομοθεσία, αναβάθμιση δημόσιου τομέα για την επίβλεψη των μελετών και κατασκευών, επάρκεια μελετητών και κατασκευαστών, κ.α.) και να έχουν αντιμετωπισθεί τα θέματα που σχετίζονται με τον σωστό προγραμματισμό, την καλή και έγκαιρη προετοιμασία, την λειτουργία και συντήρηση των έργων μετά την παράδοση, κ.α. Είναι βέβαιο ότι οι νομοθετικές και άλλες ρυθμίσεις που προώθησε ο συμπατριώτης μας υπουργός ΠΕΧΩΔΕ, λύνουν αρκετά από τα παραπάνω προβλήματα, μένουν όμως πολλά ακόμη να γίνουν, ώστε να φθάσουμε στο επίπεδο άλλων ευρωπαϊκών χωρών, που αντιμετώπισαν αποτελεσματικά παρόμοια ζητήματα εδώ και δεκαετίες.

Λάρισα 8/3/2006

Κων. Ελ. Γκούμας - Γεωπόνος